

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT KWALITEITSONDERZOEK NTC-VO

NTC-vo Nederlandse School Cochabamba

School : NTC-vo Nederlandse School Cochabamba
Plaats : Cochabamba, Bolivia
BRIN-nummer : 28VZ

Datum schoolbezoek : 8 oktober 2013
Datum vaststelling : 17 februari 2014

Inhoud

- 1 Inleiding 5
- 2 Kwaliteitsprofiel 7
- 3 Beschouwing 11
- 4 Vervolg van het toezicht 15

1 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs bezocht de Nederlandse school Cochabamba (NTC-VO) in Bolivia op 7 en 8 oktober 2013 in het kader van een kwaliteitsonderzoek (KO). Daarbij heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de indicatoren van kwaliteitsaspecten op grond van het door de inspectie gehanteerde Toezichtkader PO/VO 2011.

Bij dit kwaliteitsonderzoek deed de inspectie onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs door zich te richten op de kern van goed onderwijs op de school. Het gaat hierbij om indicatoren die betrekking hebben op het aanbod, het pedagogisch en het didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, de actieve rol van leerlingen, het schoolklimaat, de begeleiding, de zorg, de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, de kwaliteitszorg en de onderwijstijd.

Op grond van het kwaliteitsprofiel van de school dat naar aanleiding van een vorig inspectiebezoek is opgemaakt, op basis van risicofactoren die bij de inspectie bekend zijn of afspraken die met de school zijn gemaakt, of op basis van de informatie die door de school is toegestuurd kan de inspectie besluiten om niet alle indicatoren bij het onderzoek te betrekken. Dit is bij uw school niet aan de orde geweest.

Indien de school in het kader van zelfevaluatie over een bepaalde indicator of over een bepaald kwaliteitsaspect voldoende betrouwbare en valide gegevens heeft verzameld kan in overleg tussen school en inspectie besloten worden om de oordelen uit de zelfevaluatie alleen te verifiëren en deze niet zelf opnieuw te onderzoeken. Doorgaans is dit alleen bij onafhankelijk onderzoek door derden het geval.

Uw school heeft naast de schoolgids en het schoolplan documenten ingestuurd die op uw zelfevaluatie-activiteiten betrekking hebben. Dit betreft het overzicht van de resultaten van de afgelopen vijf jaren en tijdens het bezoek werden aanvullend overhandigd de analyses van de zelfevaluatie en de ouderenquête, beide afgenomen in 2012, de opnieuw uitgewerkte missie en visie, verslag oudervergadering 1 oktober 2013 en het activiteitenverslag 2011-2012. De inspectie heeft de informatie uit deze documenten bij de oordeelsvorming betrokken.

De opzet van het onderzoek

Het kwaliteitsonderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn;
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd.
- Schoolbezoek, waarbij in het voortgezet onderwijs in 3 HAVO en 4 VWO de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal.

- Gesprekken met de directeur-leerkracht en het bestuur over de kwaliteit van de indicatoren;
- Gesprekken met enkele leerlingen en een vertegenwoordiging van ouders.

Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de kwaliteitsoordelen en de conclusies van het schoolbezoek besproken met een vertegenwoordiging van het bestuur en de directeur-leerkracht.

De inhoud van het rapport

Het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs levert een kwaliteitsprofiel op van de school (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 geeft de inspectie een beschouwing over de geconstateerde kwaliteit in relatie tot de context of uitgangssituatie van de school. In de rapporten van schooljaar 2013-2014 is hierin voor iedere bezochte NTC-school apart informatie opgenomen over de aanpak en de gevolgen van de bezuinigingen op het Nederlands onderwijs in het buitenland vanaf januari 2014. In hoofdstuk 4 is het vervolgtoezicht aangegeven en worden, indien noodzakelijk, afspraken vermeld met betrekking tot wettelijke bepalingen waaraan de school niet voldoet.

2 Kwaliteitsprofiel

Het kwaliteitsprofiel geeft een overzicht van de waarderingen die de inspectie heeft toegekend aan indicatoren die betrekking hebben op belangrijke kenmerken van goed onderwijs. De met een * gemarkeerde indicatoren zijn bepalend voor de vaststelling van het vervolgtoezicht.

In de waardering is tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs:

1. draagt niet of nauwelijks bij;
2. draagt onvoldoende bij;
3. draagt voldoende bij;
4. draagt in hoge mate bij;
5. niet te beoordelen (alleen bij Resultaten en Ontwikkeling van leerlingen). Deze waardering is gegeven indien de school over bepaalde indicatoren geen betrouwbare en valide gegevens beschikbaar heeft.

Kwaliteitsaspect 1: De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden.

	1	2	3	4	5
1.1 * De leerlingen behalen het opleidingsniveau dat mag worden verwacht. .			•		
1.2 * De leerlingen lopen weinig vertraging op in de opleiding.					•

Kwaliteitsaspect 2: De aangeboden leerinhouden zijn gericht op de brede ontwikkeling van leerlingen en de voorbereiding op vervolgonderwijs of arbeidsmarkt en samenleving.

	1	2	3	4
2.1 * De aangeboden leerinhouden Nederlandse taal in de onderbouw voldoen aan de kerndoelen			•	
2.2 * De aangeboden leerinhouden Nederlandse taal in de bovenbouw zijn dekkend voor de examenprogramma's.			•	
2.3 De school met taalzwakke leerlingen heeft een aanbod aan leerinhouden dat past bij de talige onderwijsbehoeften van deze leerlingen.			•	

Kwaliteitsaspect 3: De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.

	1	2	3	4
3.1 De uitval van geplande onderwijsactiviteiten blijft beperkt.			•	
3.2 Het ongeoorloofd verzuim van leerlingen is beperkt.			•	
3.3 De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.			•	

Kwaliteitsaspect 4: Het schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen.

	1	2	3	4
4.1 Ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.				•
4.7 Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.				•

Kwaliteitsaspect 5: De leraren leggen duidelijk uit, organiseren de onderwijsactiviteiten efficiënt en houden de leerlingen taakbetrokken

	1	2	3	4
5.1 * De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.				•
5.2 * De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.				•
5.3 * De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.				•

Kwaliteitsaspect 6: De leraren stemmen aanbod, instructie, verwerking en onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.

	1	2	3	4
6.1 De aangeboden leerinhouden maken afstemming mogelijk op de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen.				•
6.2 De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.				•
6.3 De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.				•

Kwaliteitsaspect 7: De leraren volgen systematisch de vorderingen van de leerlingen.

	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2 De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen.				•

Kwaliteitsaspect 8: De leerlingen die dat nodig blijken te hebben, krijgen extra zorg.

	1	2	3	4
8.1 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school tijdig de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.				•
8.2 * De school voert de zorg planmatig uit.				•
8.3 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.				•

Kwaliteitsaspect 9: De school zorgt systematisch voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.

	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.				•
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.		•		
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6 De school waarborgt de kwaliteit van de examens en van andere toetsinstrumenten.		•		
9.7 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Naleving

	ja	nee
N1b In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen.	•	
N2b In het schoolplan is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen.	•	
N4a Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima.	•	

3 Beschouwing

Dit hoofdstuk beschrijft het oordeel van de inspectie over de kwaliteit van het voortgezet onderwijs op de Nederlandse school Cochabamba in Bolivia en geeft een toelichting op het kwaliteitsprofiel. Daarbij legt de inspectie zo mogelijk verbanden tussen de verschillende onderzochte indicatoren onderling en - voor zover relevant - tussen de indicatoren en de schoolcontext, de specifieke doelstellingen van de school en eerdere inspectieonderzoeken. Voor een goed begrip wordt eerst de uitgangssituatie van de school beschreven gevolgd door een beschrijving van de aanpak en gevolgen van de bezuinigingen. Daarna volgt het algemene beeld en een toelichting op de verschillende beoordeelde indicatoren.

Uitgangssituatie

De Nederlandse school biedt NTC-onderwijs aan leerlingen in de leeftijd van 4 tot en met 18 jaar. De school bestaat sinds 1990. Op dit moment bezoeken veertien leerlingen de school. Alle leerlingen volgen een Boliviaanse dagschool. Iets meer dan de helft woont in een gezin met één Nederlandstalige ouder en één Spaanstalige ouder, de overige leerlingen komen uit een volledig Nederlandstalig gezin. De school beschikt over een eigen lokaal en aparte opbergruimte op het Colegio San Agustin. Vanaf groep 3 hebben alle leerlingen sinds dit schooljaar twee keer twee uur les per week (dit was twee keer anderhalf uur per week). Drie leerlingen volgen voortgezet onderwijs.

Het bestuur bestaat uit vijf bestuursleden met verschillende taken. Het lerarenteam bestaat op dit moment uit de directeur-leerkracht en een onderwijsassistent. De onderwijsassistent vertrekt na het eerste semester en wordt niet vervangen. De directeur-leerkracht is al ruim tien jaar aan de school verbonden. Zij is verantwoordelijk voor de onderwijskundige en operationele gang van zaken op de school. Zij zorgt voor stabiliteit maar tevens maakt deze structuur de school kwetsbaar.

Aanpak en gevolgen bezuinigingen

Nadat in mei 2013 duidelijk werd dat de subsidie voor scholen die NTC-onderwijs bieden stopt per 1 januari 2014, heeft het bestuur in overleg met de ouders verschillende maatregelen genomen voor de toekomst van de school op korte termijn.

Er is besloten om:

- het lopende schooljaar met de huidige afspraken over ouderbijdrage en salarissen voort te zetten;
- de leerkracht van groep 1-2, die na dit semester vertrekt, niet te vervangen;
- de culturele activiteiten te herformuleren;
- een toekomstplan te maken voor de langere termijn waarbij meer differentiatie van het aanbod van de school het uitgangspunt is.

De ouders zijn nauw betrokken bij de toekomst van de school. De maanden van het lopende semester worden door het bestuur, in samenspraak met de directeur-leerkracht en de ouders, benut om de plannen voor de langere termijn te ontwikkelen. Het bestuur en de ouders maken zich over de haalbaarheid hiervan grote zorgen. Het voortbestaan van de school in Cochabamba staat door de bezuinigingen op het spel aangezien Bolivia een arm land is, er geen kinderen van expats op de school zitten en de situatie kwetsbaar is door het geringe aantal leerlingen in het primair onderwijs en voortgezet onderwijs.

Algemeen beeld

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het NTC-onderwijs op de Nederlandse school in Cochabamba als voldoende. Wel ziet de inspectie nog enkele verbeterpunten voor de school. Sterke punten zijn de manier waarop de leraren zorgen dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan, de ouderbetrokkenheid, inzicht in de onderwijsbehoeften en de verantwoording aan ouders. De inspectie stelt twee verbeterpunten vast. De school gebruikt in het voortgezet onderwijs geen genormeerde instrumenten om de ontwikkeling van de leerlingen te volgen en evalueert de resultaten van het onderwijs op schoolniveau nog onvoldoende.

Gezien het kwaliteitsprofiel valt de school onder de reguliere toezichtssystematiek van de inspectie. Dit betekent dat de inspectie de school in principe over vier jaar weer bezoekt met een kwaliteitsonderzoek.

Dit rapport gaat over het voortgezet onderwijs. Over het onderdeel primair onderwijs, dat de school aanbiedt, verschijnt een apart rapport.

Toelichting

Opbrengsten

De school heeft de laatste jaren voornamelijk een aanbod voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs. Daarom kan de inspectie de examenresultaten niet beoordelen. De inspectie concludeert aan de hand van de resultaten van de methodegebonden toetsen die de school afneemt, dat leerlingen in de onderbouw geen onnodige vertraging oplopen. Wel kan de diplomagerichtheid worden verbeterd. De school is bevoegd tot het afnemen van examens van het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal (CNaVT). Het is echter jaren geleden dat één van deze examens is afgenomen. Toewerken naar een diploma of certificaat bevordert de kansen van leerlingen om vervolgonderwijs in Nederland te volgen en vergroot ook de focus van leerlingen, omdat zij aan een concreet doel werken.

Onderwijspraktijk

De beoogde onderwijstijd van 120 contacturen per jaar heeft de school ruimschoots ingeroosterd. De situatie in het voortgezet onderwijs is met drie leerlingen zeer kleinschalig. Twee leerlingen werken op hetzelfde niveau, één leerling werkt op een ander niveau. De leerlingen werken aan de hand van maandtaken. Bij uitval van lessen worden deze lessen op een ander moment ingehaald. De inspectie beoordeelt het didactisch handelen als voldoende. Tijdens het schoolbezoek was sprake van een afwijkende situatie door een algehele staking van het overheidspersoneel waardoor alle dagscholen gesloten waren. De NTC-lessen gingen wel door. Ondanks deze ongewone situatie, heerste in de groep een prettig werkklimaat. De lessen waren goed voorbereid, de leerlingen waren actief betrokken en kregen op hen afgestemde leerinhouden, instructie en verwerking. In de lessen en maandtaken is duidelijk gezien dat de leerkracht differentieert in leerinhouden, instructie en verwerking. Met methodegebonden toetsen volgt en analyseert de leerkracht de ontwikkeling van de leerlingen. Hoewel er binnen de school al jaren gesproken wordt over het invoeren van methodeonafhankelijke toetsen in het voortgezet onderwijs, is dit tot nu toe, mede door de kosten, niet gebeurd. Vanaf dit schooljaar (2013-2014) beoordeelt de inspectie normindicator 7.1 op ntc-scholen als onvoldoende als de school niet minimaal één keer per jaar methodeonafhankelijke toetsen gebruikt. Hierover zijn de scholen de afgelopen twee jaar geïnformeerd.

Het primaire proces van leren en lesgeven is door het zeer geringe aantal leerlingen verweven met de zorg die leerlingen individueel nodig hebben. Er is sprake van individueel onderwijs. De lijnen tussen de ouders en de directeur-leerkracht zijn kort. De communicatie vanuit school verloopt vlot en goed. Ouders voelen zich betrokken en zijn tevreden over de lessen en over de resultaten van hun kinderen. Wel maken zij zich grote zorgen over de toekomst van de school.

Kwaliteitszorg

Voor het systeem van kwaliteitszorg geldt dat dit ten opzichte van het laatste inspectiebezoek weer verbeterd is. Het bestuur is het afgelopen half jaar voornamelijk bezig geweest oplossingen te creëren voor de gevolgen van de bezuinigingen op het NTC-onderwijs. Hierdoor zijn de geplande uitwerking van enkele beleidsvoornemens en het maken van het nieuwe schoolplan gestagneerd. De school heeft goed inzicht in haar leerlingenpopulatie en verbindt hieraan concrete conclusies voor de inrichting van haar onderwijs. Het jaarlijks evalueren van de resultaten van het onderwijs gebeurt op leerlingniveau goed. De volgende stap is deze analyse op schoolniveau te maken en hiervoor doelstellingen te formuleren. De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten. Jaarlijks maakt zij een planning, mede op basis van het schoolplan en de beleidsvoornemens voor het schooljaar. De school evalueert dit ook en maakt hier een verslag van. Ook maakt zij gebruik van ouderenquêtes en zelfevaluatie en analyseert de uitkomsten. Ook hiervoor geldt dat deze ontwikkeling het afgelopen half jaar is gestagneerd door de bezuinigingen. De school probeert de bereikte kwaliteit actief vast te houden door gemaakte afspraken vast te leggen en regelmatig te evalueren. Ook het jaarlijks voeren van functioneringsgesprekken maakt hier onderdeel van uit. Ten slotte informeert de school de ouders uitgebreid over de kwaliteit en de resultaten van haar onderwijs met nieuwsbrieven, informatiebijeenkomsten en de schoolgids. Het bestuur heeft met zorgvuldigheid met ouders gecommuniceerd over de gevolgen van de bezuinigingen.

4 Vervolg van het toezicht

Bij dit kwaliteitsonderzoek heeft de inspectie ook de naleving van een aantal wettelijke voorschriften over de door het bestuur vastgestelde schoolgids en het schoolplan onderzocht, zoals die voor scholen in Nederland gelden. Op basis hiervan concludeert de inspectie dat de school aan deze wettelijke bepalingen voldoet.

De bevindingen van dit kwaliteitsonderzoek leiden tot het volgende arrangement voor het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement):

De aangetroffen kwaliteit van het onderwijs op de Nederlandse school Cochabamba vraagt geen aanpassing van de reguliere onderzoeksplanning van de inspectie. In beginsel volgt over vier jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek. In de tussenliggende periode kan de school in de steekproef vallen van de jaarlijkse bevraging van de eindopbrengsten.